

NOORDZEEOVERLEG

Noordzeeoverleg

*Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving
(OFL)*

Rijnstraat 8
's-Gravenhage
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/1056082

Aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer Harbers
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag

Datum 17 mei 2022
Betreft Noordzeeoverleg Voortgangsrapportage 3

Mijnheer de Minister,

In het Noordzeeoverleg werk ik met rijkspartijen, maatschappelijke organisaties en de wetenschap aan de energietransitie, de natuurtransitie, de voedseltransitie en de scheepvaart op de Noordzee. Het Noordzeeakkoord en de bijbehorende governance vormen de basis voor ons werk. Het Noordzeeoverleg is een nieuwe en gelijkwaardige manier van samenwerken tussen overheid en maatschappelijke partijen die met de uitdagingen op de Noordzee hard nodig is.

Naar aanleiding van de motie van Dijkstra en De Groot (Kamerstukken II 2020/21, 33 450, nr. 107), is aan de Kamer toegezegd twee keer per jaar over de samenwerking, voortgang en resultaten van het Noordzeeoverleg te rapporteren.

Bij deze brief ontvangt u de derde voortgangsrapportage over de periode november 2021 tot begin mei 2022 ten behoeve van het opstellen van uw rapportage aan de Tweede Kamer.

Hoogachtend,

Sybilla M Dekker
Voorzitter Noordzeeoverleg

Noordzeeoverleg (NZO): samenwerking, voortgang en resultaten Voortgangsrapportage 3 over de periode november 2021 - mei 2022

In deze verslagleggingsperiode zijn binnen het Noordzeeoverleg (NZO) verdere stappen gezet met de uitvoering van het Noordzeeakkoord (NZA). Verder heeft de focus in deze periode veelal gelegen op het vergaren en inrichten van de (wetenschappelijke) kennis die nodig is voor de succesvolle uitvoering van het NZA. Het onderzoeksprogramma MONS (Monitoring-Onderzoek-Natuurversterking-Soortenbescherming) is gestart en de Wetenschappelijke Klankbord Commissie ingesteld. Ook heeft de uitrol van windenergie op zee een belangrijke plaats ingenomen.

Deelname visserijsector

In de vorige voortgangsrapportage bent u op de hoogte gesteld van de intensieve dialoog met de visserijsector, gericht op de terugkeer van de visserijvertegenwoordiging in het NZO. In de afgelopen periode is het overleg met de visserijsector, samen met de minister van LNV, onverminderd voortgezet. Deze inzet is succesvol gebleken; vanaf november 2021 is een deel van de visserijvertegenwoordiging, die eerder al het NZA had onderschreven, gaan deelnemen aan het NZO. Als voorzitter zie ik dat de betrokkenheid van de visserijsector een positieve bijdrage levert aan de uitwerking van de NZA-afspraken. De waarde van het aansluiten van de visserijsector zag ik onder andere bij het opnieuw definiëren van de begrenzing van de Borkumse Stenen. Na verdere inspanningen en een bestuurlijk overleg op 15 februari 2022, zijn sinds het NZO van 6 april 2022 alle zetels van de sector voedsel en visserij ingevuld. Het vertrekpunt voor deelname is helder: het NZA is een feit en niet onderhandelbaar. De aankomende periode wil ik, samen met het ministerie van LNV, focussen op een toekomstperspectief voor de visserijsector.

Uitvoeringsagenda Noordzeeoverleg

Als voorzitter zie ik dat de ambities van verschillende actoren op de Noordzee toenemen. Ook in het Noordzeeoverleg ligt het tempo hoog. Om een zorgvuldig en evenwichtig implementatieproces te volgen, is een uitvoeringsagenda opgesteld.

Programma Noordzee 2022-2027

Een deel van de afspraken vanuit het NZA wordt uitgevoerd via het Programma Noordzee. Het Programma Noordzee 2022-2027 is als onderdeel van het Nationaal Water Programma op 18 maart 2022 door het kabinet vastgesteld. In het NZO is gereflecteerd op de behandeling van het Programma Noordzee 2022-2027 en het Aanvullend Ontwerp, zodat we hiervan kunnen leren voor het aankomende proces van Partiele Herziening van het Programma Noordzee.

Ambities van het nieuwe kabinet met betrekking tot de energietransitie zullen effect hebben op het ruimtebeslag op de Noordzee. Ook de inzet om minder afhankelijk te zijn van Russisch gas zal zijn impact hebben op de gaswinning uit de kleine velden op de Noordzee, die in het NZA als mogelijkheid binnen randvoorwaarden wordt genoemd.

MONS-programma

Het onderzoeksprogramma Monitoring-Onderzoek-Natuurversterking-Soortenbescherming (MONS) is van start gegaan. Om het Programma MONS vlot te laten verlopen, is een uitvoeringsbureau in oprichting bij Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving. De eerste onderzoeksresultaten zijn opgeleverd en worden behandeld in het NZO. Deze resultaten zijn te vinden op de website van het Noordzeeoverleg. Helaas heeft de oprichting van het uitvoeringsbureau vertraging opgelopen, waardoor het MONS-programma nog niet op volle stoom is. De aankomende tijd wil ik inventariseren wat hier de gevolgen van zijn en mij inzetten om verdere vertraging te

voorkomen. Het is belangrijk dat onderzoeksresultaten meegenomen kunnen worden in de verdere besluitvorming binnen het NZO rondom de drie transities (natuur, energie en voedsel) op de Noordzee. Wel zijn inmiddels 13 onderzoeken uitgevoerd die het NZO als no regret-projecten had aangemerkt.

Wetenschappelijke Klankbord Commissie

Naast het ecologisch ingestoken onderzoeksprogramma MONS is ook de Wetenschappelijke Klankbord Commissie (WKC) van start gegaan. In deze NZO-WKC komen meerdere wetenschappelijke disciplines samen. De inbreng van deze onafhankelijke klankbordgroep met een breed palet aan wetenschappelijke kennis, zoals juridisch advies, is van waarde geweest voor de conclusies die het NZO vaststelt. De WKC geeft zowel gevraagd als ongevraagd advies, bijvoorbeeld over natuurversterkend bouwen van en in windmolenparken.

Voortgang werkgroepen

In de afgelopen periode zijn ook de voorbereidingen getroffen voor het aanwijzen van beschermde gebieden. Voor oesterherstel in het Friese Front heeft het NZO onder andere twee zoekgebieden van 50 km² aangewezen. Met deze NZO-conclusie gaat het ministerie van LNV het internationaal overleg en de Europese procedure voeren. Daarnaast is in de werkgroep energie en infrastructuur een start gemaakt met de uitwerking van bovenwettelijke best beschikbare technieken (BBT). Al deze ontwikkelingen dragen bij aan het vergroten van de ecologische draagkracht van de Noordzee. Dit is van belang om op de lange termijn de activiteiten voor zowel de energietransitie als de natuurbescherming en duurzame visserij op de Noordzee mogelijk te houden.

Evaluatie Noordzeeoverleg

Naast de tweejaarlijkse voortgangsrapportages ben ik ook het gesprek aangegaan met de leden van het NZO over het functioneren van het NZO, gericht op de uitdagingen waarvoor we staan. Ik wil ieder jaar zo'n evaluatie laten terugkomen. De vertegenwoordigers in het NZO zijn positief over het functioneren van het NZO en de ondersteuning van het secretariaat. Dankzij het NZO weten de verschillende actoren op de Noordzee elkaar te vinden. Gezamenlijk hebben we ook gereflecteerd op de uitdagingen die voor ons liggen op de Noordzee. Om deze thema's in kaart te gaan brengen, is op 23 februari 2022 een verdiepende sessie gehouden met de leden van de agendacommissie. Ik heb het als zeer waardevol ervaren om ook op strategisch niveau te kijken naar de ontwikkelingen op de Noordzee en hoe dit de uitvoering van het NZA raakt. Een dergelijke verdiepende sessie zal dan ook zeker een vervolg krijgen.

Veiligheid op de Noordzee

Als voorzitter heb ik gemerkt dat de Noordzee volop in beweging is; dit blijft niet beperkt tot de vaste onderwerpen die in het NZA staan. Eén van de onderwerpen die onder mijn aandacht is gekomen, is de veiligheid op de Noordzee. Dit kwam onder andere tijdens de bijeenkomst van The Hague Centre for Strategic Studies over cybersecurity van 7 februari 2022 ter sprake. Ook de storm van afgelopen februari en het ongeluk met de Julietta D roepen vragen op over het veilig gebruik van de ruimte op de Noordzee. Veiligheid op de Noordzee zal verder aan de orde worden gesteld in het NZO.